

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/229/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110246139
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1110246139.4

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave vo veci starostlivosti o maloleté deti F.: V. . O., R.. XX.X.XXXX, štátne občianstvo SR a N., O. E., R.. X.XX.XXXX, štátne občianstvo B. a Slovenskej republiky, W. O., R.. X.XX.XXXX, štátne občianstvo B. a Slovenskej republiky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, so sídlom M.R. Štefánika 9, 945 01 Komárno, deti rodičov: matky I. F. R.. XX.XX.XXXX, bytom K.O. XXX, V. J. XXX XX, Slovenská republika, štátny občan Slovenskej republiky, zastúpenej JUDr. Petrou Rumanovou, advokátkou, AK Zámocká 5, 811 01 Bratislava, a otca S. O. F. N., R.. XX.XX.XXXX, bytom XXXX E. Q. O. - D., K. XXXXX, I. Š.T. O., Š. V. N., zastúpeného JUDr. Igorom Gažíkom, advokátom AK so sídlom Bojnická cesta, 971 01 Prievidza, o nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu, na odvolanie oboch rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 21.03.2013, č.k. 1P 266/2010-735, jednohlasne (pomerov hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 21.03.2013, č.k. 1P 266/2010-735 sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 21.03.2013, č.k. 1P 266/2010-735 vydal predbežné opatrenie ktorým zakázal maloletým deťom W. O. F., R.. XX.XX.XXXX, O. E. F., R.. XX.XX.XXXX O. V. O. F., R.. XX.XX.XXXX, samostatne, ako i s treťou osobou vycestovať mimo územia Slovenskej republiky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, s výnimkou zabezpečenia povinnej školskej dochádzky do súkromnej základnej školy L. C. Z. C. K. W. počas pracovných dní v týždni od 7.00 hod. do 18.00 hod.. Vo zvyšku návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Predbežné opatrenie nariadil do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp.zn. 1P 266/2010 vo veci návrhu otca na návrat maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu v zmysle Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí uverejneného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z.z. (ďalej len Dohovor).

Súd prvého stupňa vo veci rozhodol v zmysle čl. 1, 2, 7 písm. b/ Dohovoru, v spojení s ust. § 76 ods. 1 a § 102 O.s.p. konštatujúc, že uvedené opatrenie vykonal v záujme efektívneho plnenia cieľov Dohovoru. Návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia vyhovel v časti uloženia zákazu maloletým deťom vycestovať mimo územia Slovenskej republiky s výnimkou zabezpečenia povinnej školskej dochádzky v K. W., v presne vymedzenom čase z dôvodu zamedzenia zmarenia účelu konania o nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu, zabránenia ďalšej ujmy maloletých detí ich premiestnením mimo územia Slovenskej republiky, ako aj zabráneniu poškodenia záujmov otca maloletých detí, ktorý sa v konaní domáha nariadenia návratu detí do I. Š. O., ktoré sú krajinou obvyklého pobytu maloletých detí F.. Vo zvyšnej časti návrhu otca nevyhovel, tento ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote prostredníctvom právnych zástupcov podali odvolanie obaja rodičia.

Matka svojim odvolaním žiadala uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Napadnuté uznesenie považovala v celom rozsahu za nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené a nesprávne právne posúdené. Nesúhlasila s tvrdením otca ktorým podporil svoj návrh, že by neplnila právoplatné a vykonateľné rozhodnutia, nakoľko išlo o rozhodnutia nezákonné. Je predsa právom účastníka občianskeho súdneho konania nerešpektovať rozhodnutia, ktoré Ústavný súd SR vyhlásil za protiústavné a porušujúce jeho základné ľudské práva a slobody. Pokiaľ súd prvého stupňa pri rozhodovaní o predbežnom opatrení vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 25.08.2010 došlo k neoprávnenému premiestneniu detí z B. na Slovensko, že matka odmietla súdu uviesť adresu kde sa s maloletými deťmi zdržiava, že nespolupracuje s ÚPSVaR a že otec maloletých detí nemá adekvátne zabezpečené právo styku, uvedené skutkové zistenia mal nielen nepreukázané, ale ani osvedčené. Súd prvého stupňa nevysvetlil, na základe akých úvah dospel k záveru, že inkriminované skutkové zistenia sú aspoň osvedčené. Namietala a rozporovala pravdivosť uvedených skutkových tvrdení, keďže ide o výmysly otca maloletých detí, ktoré si nekriticky a bez akéhokoľvek zdôvodnenia osvojil súd prvého stupňa. Súd prvého stupňa neuviedol ani jeden dôkazný prostriedok, z ktorého by vyplynuli dôkazy preukazujúce uvedené skutkové zistenia. Medzi nariadeným predbežným opatrením a jeho účelom nie je sledovaný ani princíp proporcionality. Vychádzala z toho, že maloletým deťom sa zakazuje vycestovať mimo územia SR okrem návštevy školy počas pracovných dní. Takto formulované predbežné opatrenie neprímerane zasahuje do práv maloletých, keďže nerešpektuje, že maloletí sa zúčastňujú aj aktivít mimo povinnej školskej dochádzky, ktoré však súvisia s ich účasťou na vyučovacom procese. Napadnuté rozhodnutie považovala za nelogické, keďže úplne abstrahuje skutočnosť, že Maďarska republika je platným členom EU viazaná Dohovorom, ktorá riadne dodržiava a plní si medzinárodné záväzky, inými slovami povedané, že ak by sa aj deti nachádzali na území K. W., tak i tak sú na území Európskej únie a rozhodnutie slovenského súdu v danej veci by mohlo byť vykonané i na území K. W.. Podľa jej názoru súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, z akého dôvodu je potrebné nariadiť predbežné opatrenie, t.j. potrebu dočasnej úpravy pomerov alebo že je tu dôvodná obava, že výkon budúceho súdneho rozhodnutia bude ohrozený, hoci len tieto dôvody môžu legitímne odôvodniť nariadenie predbežného opatrenia. Súd prvého stupňa sa nezaoberal ani tým, či vzhľadom na sociálne a majetkové pomery matky je vôbec reálna tá alternatíva, že by mohla opustiť územie a zázemie v Slovenskej republike a usadiť sa v K. W.. Okrem uvedených pochybení vyslovila presvedčenie, že napadnuté rozhodnutie je poznačené hlavne vadou zmätočnosti, a to tým, že vo veci rozhodovala zaujatá sudkyňa, čím je daný odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p..

Proti uzneseniu v časti v ktorej bol zamietnutý návrh na vydanie predbežného opatrenia podal odvolanie aj otec maloletých detí, s návrhom aby odvolací súd jeho odvolaniu vyhovel a vydal predbežné opatrenie v rozsahu, v ktorom sa ho domáhal v návrhu zo dňa 01.03.2013. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí dostatočne neodôvodnil z akého dôvodu zamietol jeho návrh v časti vycestovania do zahraničia a odovzdania pasov. Odovzdanie pasov je podľa jeho názoru len nutná podmienka k tomu, aby nedošlo zase k mareniu výkonu súdneho rozhodnutia tak, ako sa to stalo v predchádzajúcom konaní o výkon viacerých predbežných opatrení, najmä na Okresnom súde Komárno. Čo sa týka vycestovania do Maďarskej republiky za účelom povinnej školskej dochádzky podotkol, že nielen podľa predpisov v Spojených štátoch amerických, ale aj podľa predpisov Slovenskej republiky majú rodičia rovnaké právo o zásadných veciach rozhodovať spoločne, týka sa to nielen vycestovania z B., ale aj navštevovania základnej školy. Základnú školu deti navštevovali v meste Komárno, tak tomu malo byť aj v tomto školskom roku, potom ako sa zjavil na Slovensku matka mala zrejme obavu, aby sa s deťmi nestretol a deti urýchlene premiestnila do školy v Z., a to proti jeho vôli a súhlasu.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolania rodičov nie sú dôvodné.

Odvolací súd pred vecným preskúmaním napadnutého rozhodnutia sa zaoberal vznesenou námietkou zaujatosti podanou matkou prostredníctvom jej právnej zástupkyne, obsahom ktorej je postup sudkyne v konaní, konkrétne spôsob vedenia konania - riadnej a precíznej protokolácie počas pojednávania dňa 22.03.2013. V súvislosti s uvedenou námietkou treba uviesť, že postup súdu týkajúci sa vedenia konania upravuje ust. § 117 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého pojednávanie vedie predseda senátu alebo samosudca, a to tak, aby prispelo k spravodlivému rozhodnutiu, aby splnilo výchovný účel a aby prebiehalo dôstojne a nerušene. O priebehu pojednávania sa vyhotovuje zápisnica o pojednávaní, do ktorej sa spravidla zapíše alebo nadiktuje len podstatný obsah výpovedí a prednesov (§ 40 ods. 1 O.s.p., § 52 vyhl. č.

543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku). V zmysle uvedených zákonných ustanovení v danej veci postupoval aj súd prvého stupňa, pričom ani z prepisu zvukového záznamu ktorý si vyhotovila matka nevyplývajú skutočnosti namietané v vznesenej námietke zaujatosti, t.j. skutočnosti, ktoré by spochybňovali postup namietanej sudkyne v konaní. Vo vzťahu k obsahu námietok matky odvolací súd dáva do pozornosti aj ust. § 40 ods. 2 O.s.p. v zmysle ktorého mala matka právo podať návrh na doplnenie zápisnice, alebo námietky proti jej zneniu, vedeniu konania, takýto postup však matka nezvolila, čo vyplýva z prepisu zvukového záznamu, na ktorý sa v podanej námietke odvolávala. Pokiaľ ide o matkou namietaný aj nedostatok objektívnej nestrannosti sudkyne, keď sudkyňa vykonáva dokazovanie i oboznamovaním sa so spismi (prvostupňové rozhodnutie), kde sama pôsobila ako zákonná sudkyňa, a teda de facto obhajuje svoje vlastné rozhodnutie, táto je rovnako nedôvodná s poukazom na ústavnú garanciu základného práva účastníka na zákonného sudcu, podľa ktorej v zmysle platného rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I je K.. N.P. Ž.ová v danej veci zákonným sudcom.

S poukazom na uvedené odvolací súd uvedenú námietku matky posúdil v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p., z ktorého dôvodu o nej nerozhodoval a pri rozhodovaní o odvolaní napadnutých rozhodnutiach na ňu neprihliadal.

Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie, súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie v prebiehajúcom konaní o návrhu otca na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu. Postupoval v zmysle čl. 1, 2, 7 písm. b/ Dohovoru, ktorý takýto postup umožňuje, keď jeho cieľom je zabezpečenie čo najrýchlejšieho skončenia veci, ako aj zabránenie premiestnenia detí počas konania na územie iného štátu. Súd prvého stupňa zvolil aj správnu právnu formu v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy, a to inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie je procesný inštitút slúžiaci na potrebnú, avšak dočasnú úpravu pomerov do rozhodnutia vo veci samej. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu otca vychádzal zo skutkových zistení z prebiehajúceho konania, tieto vyhodnotil a právne posúdil. S jeho právnym záverom uvedeným v písomnom vyhotovení uznesenia sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Naopak odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením matky uvedeným v odvolaní o nepreskúmateľnosti a nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia. Rovnako sa nestotožnil s tvrdením matky, že by skutkové zistenia na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie neboli ani osvedčené, ani preukázané. Napriek tomu, že Ústavný súd svojim Nálezom zo dňa 16.05.2012, č. II US 584/2011-65 zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.09.2012, č.k. 11CoP 419/2012-460 tak ako to uvádza matka v odvolaní, nepreskúmal skutkové a právne závery odvolacieho súdu, zaoberal sa iba zisťovaním, či bol u sťažovateľky (matky maloletých detí) dodržaný postup zabezpečujúci jej základné práva na súdnu ochranu, pričom dôvodom, pre ktorý bolo rozhodnutie odvolacieho súdu zrušené bola skutočnosť, že matke maloletých detí nebolo zo strany odvolacieho súdu doručené vyjadrenie otca k jej odvolaniu, čím jej nebolo umožnené zaujať stanovisko k uvedenému vyjadreniu. Napriek námietke matky ako nesporný fakt v prebiehajúcom konaní je skutočnosť, že dňa 25.08.2010 došlo k neoprávnenému premiestneniu detí na územie Slovenskej republiky, keďže otec na toto premiestnenie súhlas nedal, pričom ako matka, tak aj otec je nositeľom opatrovníckych práv k maloletým deťom. Pokiaľ ide o následné konanie matky, z obsahu spisu tak ako to konštatoval aj súd prvého stupňa je nesporné, že matka na území Slovenskej republiky sa s deťmi zdržiavala na adrese K. XXX V. J. v rodinnom dome u matky, kde deti aj začali navštevovať základnú školu. Tým, že matka na území Slovenskej republiky styk otcovi s deťmi neumožňovala, otec v rámci výkonu rozhodnutia na Okresnom súde Komárno podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia úpravou styku s deťmi a návrh na zákaz vycestovať matke s deťmi mimo územia Slovenskej republiky a mimo krajiny obvyklého pobytu. Matka napriek vydanému predbežnému opatreniu Okresným súdom Komárno zo dňa 30.08.2011, č.k. 12P 264/2011-15, vykonateľnému dňa 30.08.2011, naďalej styk otcovi s deťmi neumožňovala, rovnako v rozpore s vydaným predbežným opatrením vydaným Okresným súdom Komárno prehlásila deti od septembra 2011 na základnú školu v Z.W. C. K. W., ktorú skutočnosť potvrdila aj na pojednávaní dňa 07.12.2012 na Okresnom súde Bratislava I. O úmysle matky premiestniť svoje bydlisko, ako aj bydlisko detí, rovnako aj ťažisko celej rodiny mimo územia Slovenskej republiky nakoniec svedčí aj vyjadrenie Ústredného orgánu K. W. oznámené prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže zo dňa 03.05.2013 založeného v spise, podľa ktorého matka s deťmi sa toho času zdržiava na adrese J. C. B. XX, K. W., ktorá skutočnosť opätovne potvrdzuje správnosť postupu súdu prvého stupňa, t.j. potrebu dočasnej úpravy pomerov do rozhodnutia vo veci samej. Všetky uvedené skutkové zistenia sú založené na nesporných faktoch, správach, písomných vyjadreniach, či súdnych rozhodnutiach, nejde o výmysly otca, ktoré si nekriticky osvojil súd prvého stupňa, tak ako to uvádza matka vo svojom

odvolaní. Pokiaľ matka namietala, že medzi nariadeným predbežným opatrením a jeho účelom nie je sledovaný princíp proporcionality, s týmto sa odvolací súd nestotožnil s poukazom na charakter predbežného opatrenia, t.j. dočasného opatrenia do rozhodnutia vo veci samej. Skutočnosť namietanú matkou, že aj K. W. dodržiava a plní si medzinárodné záväzky odvolací súd nespochybňuje, poukazuje však na to, že matka neoprávnene deti premiestnila na územie Slovenskej republiky, vo veci nariadenia návratu konajú súdy v Slovenskej republike od 05.11.2010, matka má právo preukazovať svoje tvrdenia, dôkazy všetkými zákonom dostupnými prostriedkami, na druhej strane je však povinná rešpektovať povinnosti vyplývajúce jej z prebiehajúceho konania, vrátane opatrení uložených súdom. Na rozhodnutie vo veci je však nesporene daná právomoc súdov Slovenskej republiky, vrátane prípadného nariadenia výkonu rozhodnutia.

Pokiaľ ide o odvolanie otca, súdom prvého stupňa nariadené predbežné opatrenie sa javí odvolaciemu súdu ako dostatočné na zabezpečenie podmienok prebiehajúceho konania, z ktorého dôvodu aj odvolací súd návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia v jeho zvyšnej časti, ktorej súd prvého stupňa nevyhovel považoval za nedôvodný.

S poukazom na uvedené napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.